Ч. 182 (13.727). Львів, пятниця 13. липня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ювилей 25-ліття ґімназії „Рідної Школи“ й Філії „Учительської Громади“ в Рогатині.

Старшина Повітового Кружка „Рідної Школи“ і Виділ Філії „Учительської Громади“ рішили відбути в дні 29. вересня 1934. р. ювилей 25-ліття існування ґімназії „Р. Ш.“ і Філії Т-ва „Учительська Громада“ в Рогатині. Програма свята: 1) Поминальне Богослуження з панахидою за померших членів Кружка „Р. Ш.“, Філії „Учительської Громади“ й бувших учнів ґімназії. 2) Відкриття пропамятної таблиці заслуженим Добродіям ґімназії, 3) Посвячення прапору ґімназії. 4) Академія, 5) Товариський зїзд професорів та учнів, що в часі 25-ти літ учили і вчилися в рогатинській ґімназії. Зїзд скликує окремий комітет. У звязку з ювилеєм появиться книжка п. н.: „25-ліття рогатинської ґімназії“, а учасники зїзду за окремим замовленням дістануть на спомин мистецький альбом з видами Рогатинської Землі.

ЗА ЮВИЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ:
О. Іван Щербанюк, дир. Ом. Вачинський, Петро Біґус, Юл. Каменецький.
Рогатин, у липні 1934.

Посвячення новозбудованої церкви в Ямельній.

В неділю, 15. ц. м. відбудеться посвячення новозбудованої церкви в Ямельні (коло Янова). Церква та здвигнена добровільними датками вірних львівського протопресвитерату і доокружних сіл Перемиської Єпархії. Причинились датками також Митрополичий Ординаріят, Т-во св. Петра та деякі громадяни з ріжних місцевостей краю. На посвяченні сподіються великої маси громадян. Співатиме хор зі Страдча під управою п. Завадки. Тим, що хотілиб виїхати на посвячення церкви до Ямельної, радимо їхати туди поїздом (відїзд з гол. двірця в год. 8.05). Вертатись можна автобусами, або поїздом в год. 16.40 (перестанок Ямельна на лінії Львів—Янврів).

Поминки за героїв з під Крут.

НЮ ЙОРК, 25. червня. (Вл. кор.) Вчора відправлено в українській католицькій церкві св. Юрія панахиду за героїв полеглих під Крутами, а вечором у Народньому Домі відбувся жалібний концерт у їх честь. Промовляли: Ом. Грибівський і Дм. Галичин. Решту програми виповнили продукції хорові, сольові продукції П. Орлинського і деклямації. Публики було повно. Імпреза відбулася з нагоди зїзду Орґанізації Державного Відродження України.

Боротьба комуністів проти мейора Ля Ґардії.

НЮ ЙОРК, 27. червня. (Вл. кор.) Перед двома тижнями посадник Ля Гардія приняв депутацію большевицьких демонстрантів, котрі робили вуличні забурення безробітних. До провідника демонстрантів, Ґейнора, сказав Ля Ґардія, що він розуміється на такій грі, що Ґейнорові не йде про допомогу безробітним, а про викликування заворушень і про розславлення себе самого в той спосіб. При цій нагоді Ля Ґардія сказав Ґейнорові, що він є „жовтий пес“.

Вчора промовляв Ля Ґардія в дільниці Бронкс перед концертом на дохід безробітних. Коло двіста комуністів зібралося на концерті і почали в один голос кричати „Ля Ґардія — жовтий пес!“ Посадник не звертав на це уваги і промовляв дальше.

Директор поліції, О. Раєн, виготовив листу тих орґанізацій для допомоги безробітним, які стоять під приказами комуністів і мають за урядовців ріжних „червоних“ та остеріг усі поліційні відділи перед тими урядовцями. Прокомуністичні ґазети домагаються усунення О. Раєна з його становища.

ЛИХІ ЖНИВА В ЕВРОПІ.

НЮ ЙОРК, 26. червня. (Вл. кор.). З Берліна наспіли телеграфічні вісти, що жнива в Европі цього року не є вдоволяючі. Берлінські експерти кажуть, що Німеччина небагато потерпить. Зате будуть великі шкоди в Румунії, Болгарії й Угорщині, бо там панувала довший час спека. Простір, засіяний пшеницею в 15 европейських краях нараховують на 800.000 гектарів менше, ніж у минулому році, хоч у самім СССР засіяно пшеницею 700.000 гектарів більше, ніж передтим.

Вісти про жнива в Росії ріжнородні. Деякі зовсім невсім невдоволяючі. Тому, що посуха пошкодила жнивам, надіються підвишки ціни на пшеницю

Бойкот на фільми поширюється.

НЮ ЙОРК, 26. червня. (Вл. кор.). Бойкот, пропаґований католицькими орґанізаціями і ґазетами проти неморальних фільм, набирає поважних розмірів. До голосу католицьких орґанізацій та епископів прилучуються масово протестанти і минулої неділі по ріжних тутешніх протестантських церквах виголошувано проповіди проти поширювання неморальности серед населення, головно ж серед молоді, через фільмові вистави. Проповідники кидали погрози, що вони візвуть населення до бойкоту фільмових театрів, коли продуценти фільм не постараються за ліпші сценарії.

Відплила военна фльота з Нюйорку.

НЮ ЙОРК, 26. червня. (Вл. кор.). Після 16-денного постою на ріці Гадсоні відплила американська военна фльота сьогодні ранком на води Атлянтійського Океану. Обчисляють вартість кораблів, що стояли в Ню Йорку за 750 міліонів дол. Була це найбільша фльотна маніфестація в Ню Йорку за всі часи. Тепер кораблі поїхали на маневри до північної частини Атлянтійського Океану, коло побережа стейту Мейн, опісля вони розділяться і поїдуть до своїх місць постою по ріжних пристанях. Вчора, в останньому дні побуту в Ню Йорку, відвідало кораблі 80.000 осіб. Це було невелике число в порівнянні з попередньою неділею. Багато людей боялося, що загалом не вдасться їм дістатись на кораблі і тому навіть не пробували.

Новий комісаріят внутрішніх справ.

Замасковане Г. П. У.

МОСКВА, 11. VII. ПАТ. Центральний виконавчий комітет рішив утворити комісаріят внутрішніх справ, який має на меті вдержати лад, безпеку і боронити державну власність. Комісаріятові підлягатиме Г. П. У., міліція, пограничні сторожа, пожежна сторожа та адміністрація карних таборів праці. Колеґія Г. П. У. буде скасоване. Безпека держави належатиме до найвищого суду. При комісаріяті буде істнувати спеціяльна рада, яка зможе без суду висилати на заслання або до карних таборів праці на пять років. Комісарем внутрішніх справ призначено заступника голови Г. П. У. Генриха Ягоду

Ще про варшавський атентат.

Львів, 11. липня 1934.

Міністер справедливости Польщі п. Міхаловський дав „Ґазеті Польскій“ інтерв'ю про теперішній стан слідства в справі вбивства міністра внутрішніх справ пок. Б. Перацького. Це інтерв'ю передали ми вчора на сторінках „Діла“. В ньому міністр Міхаловський ствердив урядово, на основі досі зібраних у часі слідства познак, що вбивства пок. Б. Перацького доконала Орґанізація Українських Націоналістів (О. У. Н.). До якої міри зібрані познаки є стійні, зможе виявити щойно судова розправа. Самого виконавця атентату досі не зловили. Він поза межами Польщі. Зате в слідчій вязниці — каже міністр — перебуває трьох причасних до вбивства членів ОУН.

Цю енунціяцію міністра Міхаловського підхопила польська преса і почала її інтерпретувати по свому, тобто почала протиукраїнську нагінку. Маємо тут на думці широко знаний зі свого шовінізму та ненависти до всіх українців краківський „Ілюстровани Курер Цодзенни“. У 191 ч. того щоденника з дати, Краків, 12. липня 1934, бачимо на провідному місці статтю п. н. „ОУН винна смерти пок. мін. Перацького“. Цей заголовок у порядку. Але зате незвичайно вимовним і крикливим є підзаголовок, який звучить так: „Урядове ствердження вини гайдамацьких боєвиків — і політичні висновки“. Прочитавши такий підзаголовок не треба аж читати статті, щоби пошукуватися у ній „політичних висновків“. Вони ясні та пречисті зі самого підзаголовку. „Гайдамацтво“, очевидно, треба знищити. А на думку „Курера“ є „гайдамацтво“ двояке: „молоде“ і „старе“, словом, ціле українське громадянство.

На поширювання таких настроїв у польському громадянстві ми позволимо собі тепер повторити тільки те, що ми писали у 161-му числі „Діла“, безпосередньо після варшавського замаху на пок. мін. Перацького, а саме:

„...Тому ми мусимо застерегтися проти того, щоби хтонебудь мав право... лянсувати кругову відповідальність за нього (атентат) на все українське громадянство. Найвідповідальніші громадсько-політичні українські чинники вже не раз і не два відмежовувались у прилюдних енунціяціях від терористичної акції законспірованих чинників і її поборювали та поборюють. Всі акти чи то одиничного, чи збірного терору вони осуджували і ці енунціяції мали, мають і матимуть на будуче обовязуючу силу. Тому то й проти всякого лянсування збірної відповідальности за вчинки одиниць чи законспірованих гуртів тіж зорганізовані відповідальні чинники все якнайрішучіше застерігалися“.

У тій-же статті, безпосередньо після атентату, ми дали вислів поглядові, що атентату на мін. Перацького у Варшаві не могли виконати члени ОУН. Цей наш погляд ми тоді мотивували. Тепер виявляється з урядового твердження міністра справедливости, побудованого на дотеперішньому слідстві, що виконавцями атентату були таки члени ОУН. Виходить, що ми у свому попередньому твердженні помилялись. До помилки можемо признатись, бо ми не мали ніяких інформацій про джерела та мотиви атентату ні від конспіраторів, ні від слідчих органів. Зате краківський „Курер“ пише, що він зараз по атентаті знав, хто його виконав, але мовчав. Чому? — Таж тоді безпосередньо після вбивства

булоб далеко приємніше написати про те, що „тягар крови польського міністра не спав на сумління ніякого поляка“ ніж тепер.

Але „Курер“ написав ще одно, чого ми не можемо поминути мовчанкою. В названій вище його статті читаємо: „ми вказали на двозначне становище леґальних українських партій, які нібито терор осуджують, але проти нього чинно не виступають, задовольняючися висловлюванням фраз, які нічого не кажуть“. На таку писанину „Курера“ належиться відповідь. Передовсім ніякі леґальні українські партії ніколи нічого на „віби“ не робили. Політика не забава! Коли політичні українські відповідальні чинники осуджують терор, то осуджують його дійсно і правдиво, бо це випливає з їхніх політичних світоглядів, з їхніх програм і з їхнього розуміння української національної рації в Польщі. Всі відповідальні українські зорґанізовані політичні національні чинники ведуть перманентну боротьбу з українським законспірованим підземним, революційним світом та його засобами боротьби в ідеольоґічній площині. Ведуть ту боротьбу з мотивів української національної рації, бо вірять, що шлях до кращого майбутнього українського народу не веде через індивідуальний чи масовий терор і конспірацію, але через буденну орґанічну працю над культурним і господарським піднесенням нашого народу. Між українським леґальним та зорґанізованим світом і українським підпіллям не може бути іншої боротьби крім ідеольоґічної. А якщо „Курер“ розуміє під „чинною боротьбою“ револьвери, ножі та бомби, то ясно, що український леґальний політичний світ такі засоби боротьби виключає і з погордою відкидає.

Перебуваючи в перманентній ідейній боротьбі з законспірованим революційним світом українські політичні та громадські чинники не можуть тим самим навіть посередньо відповідати за вчинки і роботу того світу.

„Курер“ має зате в одному рацію, а саме, коли пише, що в польській політиці супроти українців час уже здобутися на одну лінію та усунути всякі теренові різниці, при яких: „один воєвода веде часто іншу політику ніж другий, хоч політична лінія повинна бути узгіднювана централько. Часом буває, що один староста веде іншу політику національну ніж другий чи третій у тому самому воєвідстві. Ті вагання і ті нерівности повинні скінчитися“.

На цю тему ми могли би дуже багато писати і підтвердити ці слова „Курера“ численними доказами. Але це непотрібне. В тому напрямі наші бажання, на диво, сходяться із бажаннями „Курера“.

Союз Англії і Франції?

ВІЗИТА МІН. БАРТУ У ЛЬОНДОНІ.

Довкола відвідин керманича французької закордонної політики п. Барту у Льондоні кружляє у пресі всіх держав і народів безліч поголосок. Офиціяльним комунікатам, які зрештою говорять дуже мало та обмежуються до комуналів про приязний характер розмов, ніхто не вірить. Частина світової преси добачує у многогодинних конференціях париських гостей у Льондоні просто завершування тісного союзу поміж Францією і Англією, себто відбудову воєнної „антанти“. Інші знову часописи кажуть про повне фіяско французьких заходів зберегти старого союзника та представляють п. Барту у неповажній ролі комівояжера, опанованого манією переслідування.

Правда, як звичайно, лежить по середині. До цієї правди належить у першій мірі те, що дійсно Франція є тією наймогутнішою сухопутньою державою Европи, яка — поруч із большевицькою Росією — істерично лякається німецького нападу та єдиною ґарантією своєї забезпеки вважає збереження нинішнього европейського територіяльного й політичного стану. Це збереження можна осягнути шляхом цілого ланцюга пактів, фактично звернених проти Німеччини й усякого ревізіонізму та скріпляючих позицію Ліґи Націй і позицію Франції у Лізі. Однак по правді: найкращою, найпозитивнішою ґарантією французької забезпеки булаб Англія, з такою її допомогою, яку вона дала Франції у 1914 році. Тому позискання Англії є постійною мрією всіх французів, мрією всіх керманичів закордонної політики Франції.

Справа набрала ще тому такого розголосу, що нинішню подорож п. Барту до Льондону попередила подорож туди ґен. Веґана, шефа французького ґен. штабу та подорож до Парижа льорда Гейльсгема, англійського міністра війни, ноторійного прихильника думки англьо-французького алянсу. Але відвідинами цими занепокоїлася передовсім — сама англійська прилюдна опінія. Англійське громадянство надзвичайно вразливе на те, щоби уряд Вел. Британії не приймав ніяких **військових зобовязань.** Пригадуємо, скільки крику було в Англії з приводу т. зв. рейнського пакту (Льокарно), в якому Англія — разом із Німеччиною — ґарантувала ненарушність нинішніх східних границь Франції. Нинішні розмови малиб ніби то сконкретизувати ту ґарантію. Англійські офіціяльні комунікати рішуче цьому заперечують. Можна цим запереченням не вірити, але напевне можна повірити, що поза скріпленням рейнського пакту — в ніяку іншу комбінацію Англія, страшенне дбайлива за свободу своїх рухів, втягнути не дасться.

Тимчасом чуємо, що п. Барту приїхав до Льондону з пляном нових пактів. Один пакт обіймав би балтійські держави, Польщу й Совіти та евентуально й Німеччину, другий — балканські держави й евент. Італію. В обох пактах бралаб участь і Франція і це булиб так мовити „два нові Льокарна“: східне і середземноморське. Читаємо, що нібито п. Барту поїхав інформувати Льондон про франц. заходи щодо реалізації тих плянів і про настрої в поодиноких столицях (Варшава — вичікуюче становище, Берлін — рішуче неґативне). Про те, щоб удалось п. Барту переконати англійський уряд про потребу активної підтримки цих плянів — ледви чи можна думати.

Але поруч із цими пактовими ідеями — має Франція і інші клопоти. Передусім — вічно відкрита рана розброєння. До проблеми розброєння сухопутнього долучується ще проблема розброєння (читай: зброєння) морського, з огляду на домагання Японії признати їй право рівности морських збройних сил із силами Америки й Англії та з огляду на невдачу дотеперішніх переговорів цих трьох великодержав. Франція нібито заходиться тепер біля того, щоби до недалекої конференції 5-ти морських великодержав (Зл. Держави, Вел. Британія, Японія, Франція і Італія) притягнути ще Совіти: це був би удар для Японії та посередньо для Німеччини. Взагалі новоспечена протекторка Совітів в особі Франції старається настроїти прихильно Англію для курйозної ідеї „пацифістичної“ ролі Совітів у світі, зокрема для ідеї прийняття Совітів до Ліґи Націй.

Пакти, розброєння, Совіти, морська конференція — це ще не все. Залишаються ще — німецькі події і витворена ними ситуація. Вправді англійська преса безпосередньо після окликів обурення з великими компліментами розписується про Німеччину у звязку з англьо-німецьким порозумінням у справі довгів, то проте останні німецькі події безперечно ослабили міжнародню позицію німецького уряду. Дуже просто: коли хтось зайнятий з головою у своїх внутрішніх хатніх справах і кривавим терором, при помочі війська та анонімових катів, мусить втримуватися при владі, — коли хтось має перед собою проблему вдержання новоствореної державної системи і збереження внутрішньо-державного ладу, — тоді той партнер не має часу, сили ні змоги вдаряти у боєві струни при обмірковуванні закордонно-політичних проблем. Франція саме й рахує на те, що Німеччина сьогодні ослаблена, що нім. уряд мусить рахуватись з препоганим враженням у цілому світі з масових нічних екзекуцій без суду і слідства, та що тому істнує знаменитий момент для натиску на Німеччину: щодо повороту на правовірне лоно Ліґи Націй, розброєння і т. д.

Цікаво, що мін. Барту поїхав до Льондону формально на запрошення премієра Мекдональда, але сам Мекдональд у міжчасі виїхав „на відпустку“, і то „випадково“ аж до Америки, щоби якась ближча віддаль не примусила його таки приймати свого гостя. Але й заступник Мекдональда, віцепремієр Болдуін, не бере участи у конференції. Заступає у них Вел. Британію мін. Саймон, льорд королівської печати Іден і міністер маринарки Монсел. По французькій стороні увагу звертає присутність, поруч із мін. Барту, міністра маринарки Пієтрі.

Чи справжній мир світа зискає що від отих розмов — це річ високо сумнівна.

„Драма комасації“.

Волинь, 9. VII. 1934.

I.

За десять років обличчя Волині значно змінилось: на місці б. сіл маячать лише церкви та школи, хати розсипалися по полі, затерлися між селами границі, попересовувалися центри культурного й господарського життя, розвільнився звязок між розпорошеними громадянами.

А одночасно дещо змінилося й у самій господарській структурі. Правда, щезали на якийсь час селянські шахівниці й замісць багатьох шматків землі селянин має всю землю біля хати, поки чого не прикупить чи не дістане десь якийсь шматок у спадщину. Зате зникли пасовиська й різні неужитки, де малоземельні селяни пасли худобу нарівні з іншими.

Власне ця особливість нової хутірної форми господарювання найтяжче відбилася на малоземельних українських господарях. І тимбільше, що належне уповорілювання наших карловатих господарств не здійснене. Дрібний хлібороб почав душитися на своєму маленькому шматку землі.

До цього природнього лиха дійшли ще надзвичайно високі обтяження господарств-хуторів комасаційними видатками, будівельними позичками на перенесення забудувань і високими залеглостями Рільному Банкові за землю, куплену для уповорілювання в сусідніх поміщиків з парцеляції.

Внаслідок господарської кризи ціни на землю впали на 40—60 відс. Були випадки, що в стані комасаційної гарячки селяни купували в поміщиків землю для доповнення своїх господарств по ціні до 3.000 зол. за гектар, коли сьогодні цю саму землю можна купити по 800 зол. Сплатити за неї при сьогоднішніх низьких цінах на сільсько-господарські продукти нема ніякої можливости.

Та колиб лише це сплачувати! Знаємо села, які сьогодні винні державі за переведення комасації по 25—30 тисяч зол. До цього ще доходять заловження за поміщицьку землю та будівельні позички, про які ми згадували вище.

Чи може селянин вилізти з цих боргів у сучасних умовинах? У ніякому разі цього чуда він не доконає. Дуже часто все його „зреформоване“ господарство, продане за борги, не покриє навіть усіх його зобовязань.

Потрібна інтервенція держави і то спішна.

II.

Господарська криза згадану „реформу рільну“ в значній мірі стримала. А ще недавно на Волині панувала справжня комасаційна гарячка. Ті, що на комасації заробляли, підтримували цю гарячку всіма силами. Очевидно, будуть підтримувати її і надалі.

Але чи повинно підтримувати її українське громадянство?

Ідея розсипаних по полі хуторів — це ідея відомого Столипіна, яка була дуже добре замаскованою політичною ідеєю розкидання та ізолювання селян. Її реалізація означає духове ослаблення маси через зірвання близького й легкого внутрішнього звязку.

Ця форма розсипування селянства по полях залюбки застосовується тепер на Волині до наших селян. Не бачите цього розпорошення тільки там, де осіли німці або чехи. Вони неохоче тратять між собою звязок. Навпаки, плянують свої кольонії так, щоб триматися купи й мати улекшений звязок.

Наша ж розпорошеність по полях є дуже шкідлива для розвою збірної національної культури та для зорґанізування хліборобського життя. Практика попередніх років повиннаб змусити наше громадянство протиставитись подібному розпорошенню надалі.

III.

А покищо маємо факти спротиву самих селян, які або інстинктовно відчувають небезпеку для себе від розпорошення, або доходять до цього повсті своїм простим розумом.

Для прикладу наводимо два факти.

Село Хряськ на Волині. Мав відбутись комасація. При цьому мав бути поділена нероздільна громадська земля-пасовисько. Більшеземельні, яких є більшість, ухвалюють поділити пасовисько пропорціонально до сьогоднішнього володіння. Отже багатші дістають більше, а малоземельні — менше. Починається в селі фермент і боротьба. бідняки відчувають, що на своїх маленьких хутірках задушаться.

А ось село Удрицьк на Поліссі. Перед кількома днями була там страшна пожежа, що вибухнула відразу в кількох місцях. Згоріло 11 господарств. Чиї ці господарства? Ініціяторів і головних провідників комасації. Виявилося, що підпалили їх ті, що були проти комасації. Вичерпавши всі можливі засоби боротьби проти небезпечної для них комасації, пустилися вони аж на страшний злочин — підпал...

Чергова комасаційна драма на українських землях.

А скільки відбувається драм менше ефектовних, але дате страшніших людською розпукою й безрадністю!? Скільки скарг криють у собі шафи земських урядів і централі у Варшаві!

Міністерство земельної реформи повинно би звернути пильну увагу на ці безчисленні драматичні епізоди, що всі разом складаються на величезну хліборобську драму під назвою: „Драма комасації Волині й Полісся".

Senex.

Участь жінки в українському письменстві.

РЕФЕРАТ П-НІ КАТЕРИНИ ЧАЙКОВСЬКОЇ, ВИГОЛОШЕНИЙ НА УКРАЇНСЬКОМУ ЖІНОЧОМУ КОНГРЕСІ В СТАНИСЛАВОВІ.

III.

Наталя Кобринська. — Леся Українка. — Її роля в українському письменстві.

Наталя Кобринська, виходячи з загальних принципів волі, добра і правди, є передовсім найактивнішою пробоєвичкою жіночої емансипації, але в своїх літературних творах вона порушує і багато інших питань.

Так, наприклад, в оповіданні „Виборець" говорить вона про клопіт, який має звичайний селянин з тим, щоби чесно виповнити завдання, яке йому припадає, як виборцеві, якого стараються собі зеднати всі зацікавлені і завдають йому цим немало тяжких думок про те, де правда.

Коли Наталя Кобринська бере в руки перо, як повістярка, вона здобувається на те, що стає безсторонньою й промовляє лише як артистка.

Так у своїй першій повісти „Пані Шуминська" або „Дух часу", як пізніше вона її назвала вона, імя якої, як каже про неї Ольга Кобилянська „було в останніх десятиліттях минулого століття синонімом боротьби загорілого протесту проти існуючого ладу, а передовсім синонімом неспокійного духа", з надзвичайною обєктивністю представляє жінку з поглядами консервативними, та не малює її в формі сміховній, карикатуральній. Так, є це жінка, але іншого світогляду, що є чужий і немилий для авторки, та він є і вона його змальовує.

Вона пускає в світ свої літературні типи без ідеалізації і сентименталізму з одного боку, і карикатури з другого. Приходить час вже найтемнішої реакції, давно вже пролунало на цілу Україну грізне Валуєвське: „Не било, нет і бить не может", спрямоване до української літератури і українського слова взагалі, проявив свою гнітучу силу руйнуючий все до решти закон з 1876 року, а невмируще українське слово все жевріло, а далі і засвітило ясним сяйвом.

Жінки українські ще більше зміцнилися, загартувалися й дали після цього українському письменству найбільших своїх геніїв.

До найвищих вершків досягнень доходить у цей час дві могутні володарки слова — поетка **Леся Українка** та повсітярка **Ольга Кобилянська.**

Обидві вони, що є талантами европейської міри, іменами яких міг би гордитися навіть найбільше культурний нарід, виходять далеко поза межі побутовщини і закутковости та створюють типи й образи вселюдської вартости.

Нема Касандри зброї. Тільки слово
Та я те в зневазі, у погорді людській.
О, знали ви, боги, чим покарати.
Пророчий дар дали безсилій жінці.

Так каже Леся Українка в своїй дуже автобіографічній драматичній поемі „Касандра".

І дійсно, фізично вона є хвора, безсила жінка і тому так вчасно відходить від нас, але навіть за дуже коротке своє життя вспіла Леся Українка ввійти на найвищі щаблі літературної творчости, збогатила своїм словом всі роди нашої літератури, стала в центрі нашої новітньої поезії і стоїть на недосяжній висоті.

Так, слово було єдиною зброєю Л. Українки, але є це зброя, що в роках такого мистця, яким була наша пророчиця-поетка, стає зброєю найсильнішою; вона пробиває тверді гострі скелі, сягає через всі кордони найдалі і найглибше, не покривається іржою й широкосяглі здобичі цієї зброї лишаються вічно тріваними. Вона, ця зброя

Не боїться від ворога смерти.
Бо вільная пісня не може умерти.

(Поет підчас облоги).

Розпочинаючи свою літературну діяльність у дуже молодому віці і підчас тяжкого гніту, вона відразу вдаряє в бадьорі ноти і через всі її твори з мотивами громадського характеру проходить яскраво непокірна й непоборна сила прямування до незломної перемоги, що так сильно вироблена вже в найраніших її творах.

Так: Я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись —
Буду жити. Геть, думи сумні.

Лише в ліричних піснях, у котрих вона зачіпає мотиви особистого характеру, беруть перевагу й сумні думи.

Але й бадьорі думи громадського характеру, і сумні особистого, всі є передовсім нотами сильними; Леся в жадному випадку не допускає вагань.

Вона, як вартовий, стоїть на сторожі прав свого народу, будить сумління своїх земляків і хоче цією своєю могутньою зброєю — словом довести до визволення свою Батьківщину.

Колиб кайданів брязкіт міг ударить
Перуном в тії заспані серця,
Спокійні чола соромом захмарить
І нагадать, що зброя жде борця.

(Порвалась нескінчена розмова).

Л. Українка дуже часто бере за сюжет для своєї творчости мотиви екзотичні, оспівує побіди старинних чи боротьбу шотляндців та ніколи вона не перестає бути тим вартовим української справи, тим поетом підчас облоги, що

„Чарує облогу ворожу,
І будить на мурах обачно сторожу,
Заснуть не дає до зорі".

Блукаючи по чужих краях у своїй пребогатій уяві, чи перебуваючи справді на чужині для підсилення свого здоровля, Л. Українка все є душею зі своїм краєм і народом і з найдальших віддалень каже:

„А в серці тільки ти,
Єдиний мій, коханий, краю".

Туга за рідним краєм і його природою породила у неї, як вона сама признається, такі перлини її творчости, як „Лісова пісня".

„Мені здається, що я просто згадала наші ліси та затужила за ними", каже вона в листі до матері, говорячи про „Лісову пісню".

У своїх творах Л. Українка дала нам цілу галерію сильних і незломних характерів жіночих, що без хилитання й страху ідуть до укоханої мети.

Вони в неї переважно самотні, але все сильні й непоборні і тільки таких хоче вона бачити серед своїх.

У неї навіть невільниці мають можливість оборонити свою гідність:

„Тільки серце чарувала
Бранки смілая відповідь:
Ти мене убити можеш,
Але жити не примусиш".

Леся Українка це великий ліричний і драматичний талант. Вона має незмірну глибину фільософічного думання та незмірно сильний дар пророчого, натхненого слова.

Катерина Чайковська.

Відгомін атентату у большевицькому консуляті.

14 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ У ЛЬВОВІ.

Третій день розправи.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

У вівторок вечором переслухувано далі свідків. Перший зізнавав

Св. Григорій Бобачук, електромонтер зі Знесіння, заприсяжений оповідає, що в дні 21. жовтня 1933 р. був у ждальні большевицького консуляту у Львові. І тоді в одній хвилині почув відгук стрілів, а за хвилину побачив у дверях секретаріяту невідомого мужчину з револьвером у руці. Свідок каже, що тим атентатчиком був підс. Лемик.

З черги **св. Іґнаци Бартузель,** аспірант поліції, без присяги зізнає про арештування підс. Лемика після атентату у російському консуляті в дні 21. жовтня 1933 р.

Св. Антоні Фіц, поліційний аґент, заприсяжений оповідає про арештування підсудних після атентату у російському консуляті, про ліквідацію Юнацтва та ОУН і про перші зізнання підсудних на поліції. Свідок каже, що деякі підсудні вдержували взаємини з такими членами ОУН як Сокіл і Володимир Брик, які тепер перебувають за кордоном; з Лебідем та Файдою, який щезнув після нападу на пошту в Городку. Цього свідка засипують підсудні цілою низкою питань про переслухування на поліції.

Підс. Нидза: Чи переслухувано мене шість днів і шість ночей без перерви? І чи свідок шестого дня на мою заяву, що з перевтоми збожеволію, відповів такі слова: „Це краще для польської держави, коли одного гороховбивка буде менше?

Св. Фіц: Ні так не було, ні таких слів не говорив.

Підс. Луців: Чи мене слухано на поліції від понеділка до понеділка без перерви?

Св. Фіц: Ні. Хіба я весь час не слухав.

Підс. Мирон: Чи мене переслухувано понад 100 годин без перерви, хоча я заявив, що нічого не зізнаю на поліції, тільки перед слідчим суддею?

Свідок: Підсудний не жалівся на перевтому.

Обор. д-р С. Шухевич: Чи був такий випадок підчас переслухування, що підсудний стояв, а тайні аґенти, які переслухували, змінялися по черзі і слухали підсудних кілька днів без перерви?

Св. Фіц: Так, змінялися. Але за це тільки належиться подяка поліції, яка не хотіла, щоби невинні сиділи в арештах.

Св. Хімяк, поліційний аґент, без присяги зізнає, як попередній свідок згідно з актом обвинувачення.

Відчитано теж зізнання св. І. Джуґая, возного консуляту, якого поранила куля підс. Лемика.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В середу 11. липня ц. р. точно в год. 9-ій рано почав зізнавати

св. Ян Гірни, поліційний аґент. Незаприсяжений зізнає згідно з актом обвинувачення.

Предсідник: Чи вживано примусу при переслухуванні?

Свідок: Ні! Цеж інтеліґентні хлопці! До того ми не хотіли давати в руки оборонців матеріялу.

Предсідник: Чи переслухувано підсудних через кілька днів без перерви?

Свідок: Так, але все інших підсудних.

Предсідник: Чи підс. Штойка довго переслухувано?

Свідок: Кілька разів.

Предсідник: А інших підсудних?

Свідок: Також.

Прокуратор: Чи був випадок, щоби поліційний аґент задрімав при переслухуванні?

Свідок: Такий випадок трапився підчас переслухування підс. Луціва з аґентом Льордом. Але тоді підс. Луців підійшов до сплячого

торкнув його за рамя, щоби його далі переслухувано.

Обор. д-р Шухевич: Як поліція впала на сліди підс. Маєвського?

Свідок: На основі зізнань підс. Лемика, якого підс. Маєвський мав втягнути до ОУН.

Обор. д-р Шухевич: Котрого дня після арештування зізнав підс. Лемик про Маєвського?

Свідок: Може того самого дня, а може пізніше.

Обор. д-р С. Шухевич: Який звязок був між демонстрацією під воєвідством і атентатом?

Свідок: Члени ОУН хотіли задемонструвати проти большевиків. І тоді арештовано дуже багато молодих людей, а між ними підс. Штойка.

Обор. д-р Шухевич: Дуже дякую.

Підс. Луців: Чи свідок підчас переслухування підс. Маєвського говорив, що коли їх потверджу, тоді негайно вийду на волю.

Свідок: Ні!

Тому підсудний просить предсідника відчитати його зізнання складені в слідчого судді, де є згадка про цей факт. І дійсно предсідник відчитав дотичний уступ з актів.

ВНЕСКИ ПРОКУРАТОРА І ОБОРОНЦІВ.

З черги предсідник відчитав письмо команди поліції про виїзд св. Йосифа Будного зі Львова поза терен львівського воєвідства. Тому прокуратор домагався відчитання його зізнання.

Обор. д-р Шухевич спротивився цьому внескові в імені своїх клієнтів. Домагається, щоби трибунал телефонічно довідався в міністерстві внутрішніх справ про місце побуту св. Будного та опісля візвав його на розправу. До цього внеску прилучилися тільки обор. д-р Л. Ганкевич і д-р С. Шевчук в імені своїх двох клієнтів.

Прокуратор заявив, що св. Будний виїхав зі Львова у службових справах і його місце побуту зміняється з дня на день.

Предсідник відклав вирішення цього внеску на пізніше.

ОСУД ЗНАВЦЯ.

Ґрафольоґ **д-р Обляс** подав осуд записок і нотаток, забраних у підс. В. Нидзи при ревізії і заявив, що письмо цих записок походить з руки тогож підсудного.

ВІДЧИТУВАННЯ АКТІВ.

Після перерви відчитано ще записки і нотатки, які мала забрати поліція при ревізії з підс. Нидзи та інші документи.

ВНЕСКИ ОБОРОНЦІВ.

Після вичерпання доказів з акту обвинувачення оборонці зголосили цілу низку нових доказів. І так обор. **д-р С. Шухевич** зголосив такі внески, щоби трибунал:

1) відчитав статут „Юнака", який має воєвідський виділ безпеки, або є в карних актах рівенського суду. Метою „Юнака" було підготовити молодь в ідеольоґії націоналізму. Члени „Юнака" не були ще членами ОУН;

2) покликав на свідків професорів: **Мирона Зарицького, Миколу Мельника, Стефана Кавина, о. д-ра Костельника,** щоби вони подали характеристику підсудних. Ці свідки ствердять, що зізнання переслуханих свідків д-ра Роговського і дир. І. Бабія були тенденційні і ворожі для підсудних. **Проф. Кавин** виявить, що підсудні не ставилися ворожо і з насмішками до польської літератури, історії і т. д. **Проф. о. д-р Костельник** зізнає, що ніколи не жалівся перед проф. Роґовським на підсудних і на молодь **Проф. М. Зарицький,** як господар кляси, знав найкраще всіх підсудних. Цей свідок виявить, що револьвер купив щойно вибираючися на прогульку каяком. **Св. проф. В. Білинський** справді мав револьвер, але купив його **вже давніше**, бо є мисливим. **Проф. М. Мельник** скаже, що ніколи з револьвером не приходив до гімназії, бо не мав взагалі револьвера, ні не старався про нього;

3) переслухав як свідка Мащака, що підс. Нидза не брав участи в нападі на Городок і нічого про напад підс. Маєвському не міг оповідати;

4) переслухав св. Василя Ноґу, що підс. Безхлібник не відмовляв йому інструктора;

5) переслухав слідчого суддю Валіґурського і ком. Петрія, що підс. Лемик склав перші зізнання щойно 7-го дня після атентату і тому не міг нічого зізнати про підс. Маєвського;

6) переслухав теж як свідка Б. Федоровича, який підчас атентату був у консуляті. Цей свідок скаже, що підс. Лемик держав револьвер, схилений до землі і не міряв взагалі до возного Джуґая;

7) перевів розправу в большевицькому консуляті і там переслухав підс. Лемика та св. Богачука;

8) візвав на свідків радн. Залеського зі східнього виділу міністерства закордонних справ і колишнього міністра закордонних справ Л. Васілевського. Оба ці свідки ствердять, що відносини між російським і українським народом дуже загострені і то під господарським та політичним оглядом. Коли оборонець починає мотивувати, предсідник перериває і не дозволяє дальі мотивувати;

9) відчитав статтю з 19. числа „Польсько-Українського Бюлетину" п. н. „16-та весна в УССР", в якій стверджено жалюгідні відносини на Україні під большевиками та людоїдство. Тут знову предсідник перериває оборонцеві;

10) відчитав статті зі щоденників: польського „Ілюстрованого Курієра Цодзенного" та паризького „Матена" про голод на Україні.

Тут встає прокуратор і домагається, щоби оборонець подав тезу, яку хоче доказати своїми внесками. Заявляє, що стріли підс. Лемика до Джуґая не мали політичного підкладу і тому ці внески є демонстраційні. Предсідник заявляє, що відбере голос оборонцеві. Обор. д-р С. Шухевич заявляє, що підс. Лемик виконав атентат на приказ ОУН і цей атентат мав політичний підклад. До возного Джуґая не мав приказу стріляти. Вкінці ставить внесок покликати на свідків: голову Української Парляментарної Репрезентації посла **д-ра Дмитра Левицького,** сенатора **Івана Макуха** і редактора „Діла" **Василя Мудрого.** Ці свідки виявлять, які настрої та страшне обурення викликали відносини на Україні під большевиками серед українського населення в Польщі.

Обор. д-р Л. Ганкевич піддержує свій внесок, зголошений на письмі, покликати кількох свідків, що підс. Сахрин виступив з Юнацтва. Вносить відчитати статтю з „Бунту Млодих" п. н. „Виправа кійовска" та акт обвинувачення про характер тайної організації „Чорна Сотня", яка мала виховувати молодь до боротьби з большевиками на Україні. Зрештою з д-ром С. Шевчуком прилучається до внесків обор. д-ра Шухевича.

Обор. д-р Шевчук вносить теж покликати кількох нових свідків.

Прокуратор спротивився всім внескам Всі три оборонці реплікували.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 13. ЛИПНЯ 1934.

ЕРНСТ ФРАНКЕ
Берлін-Вільмерсдорф.

НАЙКРАЩИЙ БОРЕЦЬ СВІТУ
Олександер Гаркавенко.

Підчас міжнароднього турніру греко-римської боротьби за „золотий пояс Німеччини" у Берліні, — в органі німецької важкої атлетики „Атлетік" (ч. 18, Штутгарт, 4. травня 1934) появилась рідка стаття про змагуна-чужинця. Український загал розмірно мало цікавиться спортом і тому українці мало знають і про свого знаменитого лицаря-спортовця, Олександра Гаркавенка. Містячи повністю статтю німця про українця, хочемо ми звернути увагу нашого громадянства на ту ділянку спорту, в якій ніхто в Европі не може дорівняти Україні. (Як відомо з вчорашнього числа „Діла", Гаркавенко здобув на днях мистецтво Европи). РЕД.

Перед кількома тижнями на сторінках „Атлетік" була мова про найкращого борця останніх 30 років, Ґеорґа Гакеншмідта. Цей незвичайно добрий борець, що по цілому світі здобував величезні успіхи та був майже непереможним, живе собі сьогодні тихо десь у закутині на тереві Франції. Тільки минуле покоління може ще про нього розповідати. Ті, що його бачили, не можуть його ніколи забути. Для нового покоління вирннуло одно нове імя, імя борця, який, подібно Гакеншмідтові, у цілому світі дійшов до великих успіхів. Імя цього чоловіка: *Олександер Гаркавенко.* Після того, як він виграв у Берліні світове мистецтво, знають усі німецькі спортовці, що в цій добі нема ніякого борця, який хоч трохи йому дорівнює.

В особі Гаркавенка пізнати, що це людина, яка духово стоїть на високому рівні, людина, яка крім своєї безмежної любови до спорту мусить мати ще іншу любов десь у мистецьких ділянках, любов до фільософії або до літератури. Коли прослідкувати його життя, то можна зрозуміти його шлях до найвищої пальми греко-римської боротьби.

Олександер Гаркавенко, син маєтного хлібороба з Києва на Україні, уродився 22. жовтня 1893. року. Як нащадок запорозьких козаків, тих борців за волю, що їх цариця Катерина змусила покинути рідний край, а вони пізніше наново оселились на Україні, вже хлопцем виказував він глибоко вроджене зрозуміння до волі і велику любов до батьківщини. Гаркавенко вчився у реальній гімназії в Новочеркаську на Кубані, і вже тоді незвичайно цікавився важкою атлетикою, якій він 16-літнім був також відданий, як літературі та мистецтву своєї Української Землі. Тому, що він був дуже сильним юнаком, займався всіми можливими родами спорту і в 17-ім році життя став справжнім усебічним атлетом. У 1911. році, коли він мав нагоду бачити змагання борців-професіоналів і між іншими подивляти світового мистця Івана Піддубного, його рішення стати борцем було остаточне. Він прилучився до одного київського спортового клюбу і здобув там належне вишколення. З огляду на те, що серед його товаришів-спортовців також і в інших організаціях не було нікого, хто принаймні частинно йому дорівняв би, перейшов він без довгих вагань до борців-професіоналів. У 1913. році зробив він велику несподіванку всім прихильникам спорту: він поклав у люто-завзятій боротьбі одного з найбільших тодішніх російських змагунів, відомого також у Німеччині волзького бурлаку Заїкіна. Трохи згодом станув він проти мистця світу Піддубного. Три з половиною години боролися Гаркавенко і Піддубний. Змагання перервано без вислідку. Коли прийшла велика світова пожежа 1914. року, Гаркавенко став вояком, але з огляду на велику вагу — він тоді важив уже 140 кґ. — його, що був добрим музикою, взяли до військової орхестри. Одначе це не довго тягнулося, бо по перше Гаркавенкові не подобалось життя вояків-музик, а подруге не знали, що робити у війську з таким важким чоловіком. Гаркавенко розпрощався з військом. Сьогодні він з гордістю посміхається, коли про це оповідає. „Як вояк не міг би я ніколи боротися проти Німеччини", — каже він, — і „тепер я вдоволений, що я не потребував цього робити!"

У 1915. році вибрався він у довге турне. Спочатку по Росії, потім з великими турнірами через Азію. У тому часі переміг він таких великих змагунів, як Нурла, Бахтуров та чимало інших. На свою батьківщину повернувся він, коли в Росії вибухла революція. Деякий час залишався він на Україні, а потім одного гарного дня — це було в 1922. році — кількома втік зі своєю сестрою до Польщі. З того часу Гаркавенко не бачив своєї батьківщини, яку він так любить!

Рік пізніше (1923.) поїхав він до Америки, країни необмежених можливостей. Там вивчив він боротьбу вільним стилем. Аби з успіхом станути проти великих змагунів Нового Світу, він доконав справжньої штуки: зменшив свою вагу аж до 100 кґ. Вже в 1924. році мав він там першу велику перемогу. Він поклав колишнього світового мистця у вільній боротьбі Циґаневича-Збишка з Польщі. Після цього відразу став він відомим. У Ню Йорку, у Мексику, у цілій Північній і Південній Америці мав він багато успішних змагань. Боровся з Левісом, Сікі, Штайнке та ін. і кожного разу виходив з честю. Коли перемандрував цілу Америку, повернувся у 1930. році до Европи й узяв участь у міжнародньому турнірі в Кеніґсберґу, де здобув першу нагороду Це був його перший виступ у Німеччині. В 1931 році прийшов найбільший тріюмф його карієри: проти 20 заступників усіх країн світу

Після півтора-годинної наради трибунал відкинув усі внески оборонців і прокуратора. Нові внески обор. д-ра Шухевича трибунал теж відкинув.

На тому перервано розправу до пятниці до год. 9. рано.

В пятницю промовлятиме вже прокуратор.

ВИСЛІДИ ЛЬОНДОНСЬКИХ РОЗМОВ.

Льондонський кореспондент Аваса охоплює висліди переговорів у таку пунктацію: 1) Всі застереження Англії щодо проєктів східнього пакту усунено й він дістав згоду Англії. 2) Англ. уряд підтримає цей проєкт у тих столицях, де можна рахувати на його успішність. 3) Англія не опиратиметься принятгю Совітів до Союзу Народів. 4) У французько-англійських взаєминах запанувало взаїмне довіря й тісніша співпраця.

Над чим радитиме Райхстаґ?

Берлін, 11. 7. ПАТ. На пятницю 13. липня ц. р. скликано засідання райхстаґу, що викликало між німецьким громадянством живий відгук. Преса пише, що райхстаґ має змiцнити основи, на яких уряд спирає відбудову. Склад послів зміниться, внаслідок останніх подій 30. червня ц. р. Райхстаґ має апробувати порахунки уряду з його політичними противниками. Хід нарад райхстаґу передаватимуть усі радіостанції.

Що діється з віцеканц. Папеном?

Берлін, 11. 7. ПАТ. Політичні кола інформують, що віцеканцлер Папен залишається далі на своїм становищі, але покищо не брав участи в останніх нарадах уряду. Здогадуються, що віцеканцлер Папен присвятиться справам басейну Саари і взаєминам Німеччини з Ватиканом.

Відмолодження Гінденбурґа?

Закордонні часописи тайну недуги президента Гінденбурґа в хвилині, коли розстрілювали провідників пробоєвиків, пояснюють тим, що він на днях піддався відмолоджуючому лікуванню. Лікування вдалося і Гінденбурґ із новими силами приступив до праці.

здобув він звання мистця світу в грецько-римській боротьбі. Між іншими переміг таких значних борців, як Вестерґардт-Шмідт, Ґрікіс, Ферестанов та ін. У 1932. р. долучилися перемоги над Штекером, Каваном і т. д. А в грудні минулого року вдався йому ще раз найбільший успіх: у цирку Буша здобув він у найсильнішій конкуренції звання *світового мистця*, поклавши міцного Пінецького, естонця Петерсона і всіх інших противників.

Головною щоденною працею мистця світу — чи бореться він, чи ні — є дуже пильний тренінґ. Для спортовця є великою насолодою дивитись на нього, вродженого борця підчас тренування. Цей змагун, що важить около 240 фунтів, дорівнює інколи борцям середньої ваги своєю рухливістю. Він уміє так правильно розподіляти свою вагу, так вручно використовувати силу свого тіла, свою техніку і свій сприт навіть підчас вправи, що кожний дивиться на нього з найбільшим подивом. А до того ще: — особливо у важких змаганнях — працюють невпинно його думки: він читає з лиця противника кожний його замір ще передтим, як той це виконує! Його зразкове плекання тіла та його рівномірні і постійні вправи витворили в нього таку еластичність, якої не здибати серед важких змагунів. До того українець не пє і не зловживає тютюном. Він живе справжнім життям спортовця. Гаркавенко зовсім не любить, коли про нього багато говорять. Це аж занадто велика скромність, що є його рисою. Він самітно живе й уникає стріч з людьми, які думають, що можуть знайти собі вдоволення в чаді забав. А тимбільше любить він мистецтво, літературу... Його товариші знають його і коли мають з ним боротися, виходять з пошаною на килим. Він для всіх є найкращим товаришем, є великим борцем і ще більшим мистцем життя!

Перевибір Головної Ради в українській професійній орґанізації „СУПРУГА".

(КОМУНІКАТ.)

Дня 25. березня ц. р. відбулися звичайні Загальні Збори „СУПРУГА", на яких вибрали головою ред. Гриця Гладкого. Нова Головна Рада уконституувалася так: І. заступник голови д-р Ярослав Олексишин, II. заст. голови Максим Бриликський, скарбник Іван Мороз, секретар Іван Камінський, заст. секретаря Михайло Климкевич, члени: д-р Карло Коберський, д-р Матвій Стахів, Василь Васильків, Федір Воробець, Михайло Вербицький, Дарія Пісецька.

Деякі ріжниці поглядів між членами Головної Ради на завдання і методи професійної організації, що виявилися при обговорюванні справ службовика й адміністрації „СУПРУГА", спричинили резиґнацію 6-х членів Головної Ради. (Погляди голови „СУПРУГА" були виложені у статті в „Ділі" з 29. червня ц. р.).

Спираючись на постанові § 17 обовязуючого статуту „СУПРУГА", зарядив тодішній голова на день 29. червня ц. р. надзвичайні Загальні Збори для перевибору, чи пак вибору Головної Ради. На ці Збори явилися 74 члени „СУПРУГА", які заступали 128 голосів. Урядуючий тоді голова, відкриваючи надзвичайні Загальні Збори, визнав їх важними.

При дискусії, яка вивязалась на тих Загальних Зборах над причинами резиґнації голови і кількох товаришів з тодішньої Головної Ради, зарисувалися ще яркіше ріжниці поглядів на суть і завдання професійної орґанізації, які з одного боку заступав тодішній голова, з другого боку решта Загальних Зборів. (У цій справі ухвалили Збори окрему резолюцію того змісту, що службовик, який відбув час пробної праці, не може бути звільнений інакше, як тільки за провину, устійнену шляхом дисциплінарного доходження).

Учасники Загальних Зборів набрали переконання, що Головна Рада „СУПРУГА" в дотеперішньому складі не може успішно працювати і постановили вибрати нову Головну Раду в повному складі. Це й сталося. Вибір відбувся одноголосно, при чому було 7 карток чистих. Склад нової Ради такий: голова Ради Лев Ясінчук, І. заст. голови д-р Карло Коберський, II. заст. голови д-р Ігор Федів, скарбник Зенон Юзичинський, секретар д-р Дмитро Бречка, заст. секретаря Ярослав Сімянович, члени: Петро Петрик, д-р Стахів Матвій, Васильків Василь, Воробець Теодор, Камінський Іван, Вербицький Михайло.

Цей проминаючий інцидент, який може трапитися в кожній орґанізації, зовсім не сміє ослабити нашої праці біля орґанізації службовицтва, яке є одним з найважніших чинників у будівництві теперішнього нашого національного життя. Навпаки — інцидент цей виявив велику ідейну сконсолідованість „СУПРУГА". Вважаємо, що рішення надзвичайних Загальних Зборів „СУПРУГА", пригадало нам усім головні напрямні нашої орґанізації. Обовязком теперішніх членів Головної Ради буде стояти на сторожі непорушности тих основ, без огляду на те, з якого боку і під яким гаслом ішов би наступ на них.

В часі, коли шаліюча господарська криза, а деколи й поведінка деяких керманичів українських установ, загрожують навіть фізичному істнуванню українського службовика, є обовязком кожного приватного службовика, головно українських установ, станути в рівних лавах професійної орґанізації „СУПРУГА" і скріпити її ряди своєю особою та своїми вкладками. Тоді вона буде представляти дійсну силу і зможе переводити в життя свої ідеї, які диктує людська суспільна етика.

За Президію Головної Ради „СУПРУГА":

Лев Ясінчук, голова. **Яр. Сімянович,** в заст. секретаря

* * *

РЕЗОЛЮЦІЯ ЗА. ЗБОРІВ „СУПРУГА" В СПРАВІ СТАТТІ ГР. ГЛАДКОГО.

У справі статті т. Гр. Гладкого в „Ділі" з дня 29. червня ц. р., яка викликала в рядах зорганізованого службовицтва чимало дискусій, надзвичайний Загальний Збір „СУПРУГА" дня 29. червня ц. р., ознайомившись зі змістом статті т. Гр. Гладкого, як голови „СУПРУГА", в „Ділі" з 29. червня ц. р. під наголовком „Український приватний службовик і „СУПРУГА" стверджує, що не погоджується з деякими засадничими тезами тієї статті. Одночасно Загальний Збір нагадує, що у відношеннях між працедавцем і працівником обовязують членів „СУПРУГА" засади, висловлені у зразковім збірнім договорі „СУПРУГА" („Службовик" ч. 7. з 1929 року).

Звільнити службовика, що відбув час пробної служби, можна тільки після дисциплінарного доходження за доказану провину.

Президія Головної Ради „СУПРУГА".

Велика гра Барту.

Про що йшли розмови у Льондоні.

(Звідомлення ПАТ-а.)

У вислідi вчорашніх розмов Гендерсона з Барту й Норманом Дейвісом, голова конференції для розброєнь вирішив скликати засідання її на половину вересня ц. р. підчас зборів Союзу Народів у Женеві. Згода на деяке дозброєння Німеччини та зменшення зброєнь Франції, які заповів Барту на випадок приступлення Німеччини до східне-европейського пакту взаїмної допомоги, дає надії на підсилення річевої праці розброєвої конференції.

ПРОЄКТ СХІДНЬОГО ЛЬОКАРНА.

Паризька преса обговорює широко льондонські розмови міністра Барту. „Ль' Евр" відмічує, що найважніші розмови відбулися 10. ц. м. пополудні, коли франц. мін. закорд. справ предложив подрібний проєкт европейського пакту взаїмної допомоги а зокрема проєкт східнього Льокарна, яке має такі постанови:

1) Зобовязує підписуючих не братися до насилля.

2) Зобовязує подавати взаїмну допомогу сусідам.

3) Деякі ґарантії справности системи з боку Франції.

В „Еко де Парі" зазначує Пертінакс зясовуючи думку анґлійських міністрів, що Анґлія не заанґажується в нову систему пактів, але не висуває основних застережень та не відмічує труднощів погодити пакт взаїмної допомоги з льокарнським пактом, зокрема анґлійські міністри побоюються зближення Франції й Совітів. Тепер, коли вигасла совітсько-німецька політика, обоснована на трактаті в Рапальо, вони переконалися, що Франція, відсуваючи Німеччину від джерела совітських сировців, стабілізує мир в Европі. Назагал Анґлія у відношенні до французьких планів пасивно настроєна. Заскоро було б передбачувати становище Анґлії до поодиноких пактів взаїмної допомоги, але крок вперед, зазначує Пертінакс, зроблено.

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВІДВІДИН.

Якщо йде про висліди відвідин Барту, то за неофіційними джерелами можна ствердити такі її точки: 1) Анґлія визнала корисним французький плян стабілізації Европи на основі реґіональних пактів взаїмної допомоги, 2) Анґлія заявила свою прихильну невтральність щодо політики, в тому напрямі Франції та не буде протиставитись тій політиці, 3) Анґлія визнала, що Франція змагається щиро притягнути Німеччину до такої системи реґіональних пактів, та, що такі пакти з участю Німеччини будуть великим фактором у забезпеченні миру, зокрема не приятельськи намовлятиме Німеччину приступити до них, 4) анґлійський уряд визнав переконуючими арґументи Франції у справі її співпраці з Совітами та вважає, що змагання Франції втягнути Совіти до Союзу Народів корисні для миру, 5) анґлійський уряд приняв вдоволено до відома заяву Барту, що якщо Німеччина приєднається до пактів вз. допомоги і т. зв. східне Льокарно буде зреалізоване, Франція признає Німеччині деяке дозброєння а зі свого боку переведе у згоді з Анґлією й іншими державами деяке обмеження зброєнь, а це допоможе спрямувати розбр. конференцію на річеві шляхи, 6) щодо заввваги Барту, мов би СССР готов бути теж ґарантом французько-німецьких кордонів, то Анґлія застерегла собі під тим оглядом повну резерву. Про цей пункт є зрештою слушні заввваги і застереження і з боку Бельгії, яка вважає недоцільним приєднувати Совіти до льокарнського пакту.

БАРТУ РОЗГОВОРИВСЯ.

Райтер повідомляє, що відколи почалися офіційні розмови, Барту поширив свою місію й у півофіційних балачках. Дня 9. ц. м. вечором, підчас бенкету у французькій амбасаді говорив він приязно з амб. Ґрандіем про морські справи. Вранці 10. ц. м. обговорив франц. міністр з Ген-

нерсоном засоби оживити розброєну конференцію.

В год. 18.30 дня 10. ц. м. Барту виїхав з Льондону. На двірці прощали його Іден і Ванзітарт, з якими він щиро говорив. Як повідомляє Райтер, Барту заявив журналістам, що з розмов у Льондоні він дуже вдоволений та тішиться найбільш з тієї атмосфери доброї волі, в якій обговорювано поодинокі справи. Ці розмови підтвердили, що Франція й Англія згідні у поглядах на загально-европейську ситуацію.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА ПРО ВІДВІДИНИ БАРТУ.

Відвідини Барту у Льондоні обговорює теж широко німецька преса. „Ангріф" називає подорож мін. Барту невдатною відмічуючи, що промова мін. Гесса у Кеніґсберґу мала великий вплив на льондонські переговори. „Берлінер Тагеблят" пише, що урядовий льондонський комунікат про відвідини мін. Барту поминув найбільш пекучі проблеми. Слова комунікату про взаємне признання обох народів до своїх становищ, підчеркують резерву Англії, яка визнає тільки тоді політику Франції, коли ця політика дасть конкретні вислідн. Не ясну відмову, але дозвіл на експериментування — ось що дістав Барту в Льондоні, закінчує щоденник і додає, що Барту серед сьогоднішнього наставлення громадської думки Англії гірше програти не міг.

—o—

Перед зміною уряду в Австрії.

ВІДЕНЬ, 11. 7. ПАТ. Після засідання, що тревало цілу ніч, рада міністрів ухвалила димісію уряду. Офіційні джерела впевняють, що формальною причиною димісії є нова конституція, яка входить у життя. Але перш за все йде про острішу як досі ліквідацію нац.-соціялістичних замахів. Закон проти замахів матиме гострішi санкції: вже за саме посідання вибухових матеріялів каратимуть смертю. Поборювання протидержавних акцій і вчинків буде доручене мін. Феєві, якого іменують ґен. держ. комісарем для надзвичайних доручень проти антидержавної акції. Ресорт публичної безпеки виконуватиме дальше мін. Карлівски, що підлягатиме безпосередньо канцл. Дольфусові. З дотеперішнього уряду відійдуть мін. військ. справ кн. Шенбурґ-Гартенштайн з приводу поважного віку, мін. Шмідт, що став бурмістром Відня та мін. Ендер, автор нової конституції, що буде начальником Форальберґу. Канцлер Дольфус матиме у своїх руках теку мін. внутрішніх, військових і хліборобських справ та теку мін. безпеченства. Держ. секретарем закорд. справ буде дотеперішній австр. посол у Берліні Тавшіц, на якого місце має піти дотеп. посол при Ватикані фон Рінтелен.

ВІДЕНЬ, 11. 7. ПАТ. Урядові кола впевняють рішуче, що реконструкція уряду не змінить дотеперішньої закордонної політики Австрії. З уряду відійдуть міністри кн. Шенбурґ-Гартенштайн, Шмідт, Ендер й держ. секретарі Кербер і Ґляс. З нових членів уряду треба назвати мін. судівництва Берґер-Вальденеґґа й держ. секр. для закорд. справ Тавшіца, залишаються на своїх місцях міністри Буреш, Штокінґер і Фей та держ. секретар Карлінски. Часописи відмічують, що найважніші ресорти будуть обєднані в руках Дольфуса, а через те прийде до уніфікації політики уряду.

ВІДЕНЬ, 11. 7. ПАТ. Натзв. комісарем патріотичної пропаґанди іменовано на місце д-ра Штайдля, що відійшов на ґенерального консуля у Трієсті, емер. полк. Адама, заст. нач. редактора щоденника „Райхспост". Тут очікують, що дальші зміни в уряді переведуть ще сьогодні.

—o—

Звільнюють арештованих і висилають до Берези Картуської.

Варшавська преса приносить дальші вістки про нові транспорти до концентраційного табору в Березі Картуській та про звільнювання арештованих. До табору вислали Стан. Диспольського, пов. секретаря Сторонництва Народового в Остроленці. Вислали теж арештованого тому три тижні ендецького діяча в Живці Михайла Рутля. Зате увільнили із слідчого арешту письменника Генриха Джевецького (Розенбавма) завдяки інтервенції письменника Карла Іжиковського. Увільнили крім того комуністичних діячів: Арона Валя, Ант. Буксбавма та Шмуля Зендера, одначе дали їх під судовий нагляд.

З Коломиї відставили до Берези Картуської: абсольвента медицини Богдана Михалевського, який вже був караний за приналежність до ОУН, Евгена Онищука, гімн. абсольвента, Романа Цибика та караного за приналежність до КПЗУ Макса Штайна.

Великий політичний процес у Станиславові.

ОДИНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Св. Ігор Руденський, засуджений за приналежність до ОУН в Коломиї зізнає, що в тюрмі в Коломиї показували йому якесь шатро. Це шатро було власністю пластового куріня, в якому був свідок. Як воно дісталося до рук Петрочука, свідок не знає.

Св. Осип Салямі, готелевий портієр зі Львова зізнає, що до готелю „Ванда" приходив в дні 17. серпня м. р. підс. Петрочук й Урбан, яких добре пізнає.

Обор. д-р Старосольський підважує своїми питаннями трівкість його тверджень, а саме, що в голю згаданого готелю було настільки темно, що свідок не міг пізнати підсудних з лиця, а дальше Урбан ходив тоді у вишиваній сорочці й свідок повинен був собі затямити цей маркантний знак — вишивану сорочку. Свідок не пригадує собі того.

Св. Людвик Сталіцький зізнає на обставину, що підс. Білула виїзджаючи до Надвірної сказав, що їде до нареченої до Трускавця.

Св. Роман Ференц, зізнає, що у студ. домівці в Стрию бачив 17. серпня м. р. підс. Корінця й Барана.

Св. Рузя Барабаш зізнає, що син її Гриць, ідучи на прогульку говорив про це свідкові.

Св. Францішек Смоляна, коман. поліції в Завадові зізнає, що підс. Корінець займався політ. справами в селі та організував молодь у Соколі, при чому був дуже строгий для членів й вимагав карности та що організував прогульки на Маківку.

Обор. д-р Бих: Чи їздити на Маківку це злочин?

Св.: Націоналісти використовують Маківку для своїх цілей.

Обор. д-р Бих: Йти на Маківку це не протидержавна робота.

Св. Антоні Вальда, пост. П. П. зі Стрия зізнає, що Барабаш, Корінець й Баран були членами ОУН, організували молодь, яка саме в їхніх селах як Конюхів і Завадів ворожо настроєна до польської держави.

На питання предс. чи члени ОУН носили жалобу за Біласа і Данилишина в дні 1. листопада, свідок відповідає потверджуючо.

Обор. д-р Старос. старається свідкові виказати, що саме день 1. листопада це день радости, а не жалоби.

ЗІЗНАННЯ СВІДКА ПОЛІЦ. КОМІСАРЯ У ЛЬВОВІ ЄЖОГО ЦЕСЕЛЬЧУКА.

Свідок зізнає обтяжуючо для підсудних Онишкевича, Явнича, Чорної та Урбана. Онишкевич був знаний поліції вже давніше, а саме був арештований у звязку з нападом на пошту в Городку та в справі вбивства ком. Чеховського. В цій справі Онишкевич постійно контактувався з підс. Чорною й виправився до Надвірни, щоб там перевести експропріяції на поштовий уряд, залізничу касу й касу тартаку в Надвірній на приказ ОУН. Саме ОУН тоді потребувала грошей на свої цілі.

Підс. Явнича обсервував ком. Цесельчук від довшого часу й ствердив, що він був дійсним членом ОУН й командантом групи ОУН, яка ділала на терені торг. школи при вул. Корняктів. Згодом був інструктором ОУН в ційже самій школі. Крім того працював в т-ві „Чорноморці", яке міститься в домівці „Просвіти" при вул. Бальоновій, яке то товариство було зложене виключно з членів ОУН. Про працю в тому т-ві інформував свідка уже засуджений за ОУН Сабара.

Підс. Урбан на припоручення ОУН заложив харчівню „Анкора", щоб мати льокаль, в якому можнаб улегчувати контакт між членами ОУН. „Анкора" була заложена за гроші ОУН.

Щодо підс. Чорної свідок твердить, що вона дуже часто виходила з харчівні й контактувалася з Явничем та Онишкевичем.

На питання предсідника чи істнує нелегальний Пласт, свідок відповідає, що істнування такого Пласту виключене.

Підс. **Урбан** рішуче заявляє, що все, що зізнав свідок про харчівню „Анкору" є неправдою, тимбільше, що у підс. працювала кухарка Твардовська, полька, й у нього харчувалися не лише українці, але поляки й жиди. Дальше неправдою є, щоб підс. Чорна часто виходила з харчівні, бо мала в харчівні працю.

Обор. Остапович ставить внесок переслухати свідків кухарку Твардовську та сестру підс. Урбана Анну на обставину, що Чорна ніколи не виходила з харчівні.

В год. 3.30 попол. предсідник відложив розправу до слідуючого дня.

—o—

Ще не кінець комуністичних заворушень у Голяндії.

АМСТЕРДАМ, 11. VII. ПАТ. В місті настав повний спокій. Відділи ґренадієрів і стрільців вернули до ґарнізону. Проте з багатьох осель повідомляють про заворушення, в яких кілька осіб було ранених. В Утрехті і Глявенберґу були дрібні комуністичні заворушення, в Ротердамі комуністи намагалися викликати ворохобню, будуючи барикади й руйнуючи вуличні ліхтарні. Поліція шаржувала і врешті вжила пальної зброї. У звязку з тими подіями військо заняло робітничу дільницю Ґросвійк, де поліція перевела особисті ревізії серед прохожих та перетрусила мешкання. По місті ходять поліційні стежі.

—o—

НОВИНКИ

— Професійна Порадня при Головній Управі „Рідної Школи" у Львові в часі ферій не урядує. Перед початком шкільного року буде відчинена кожного дня від 15. до 17. серпня включно. Інформації про фахові школи Порадня даватиме передполуднем від 10 до 13. год., а пополудні від 3. до 5. год. Крім інформацій буде Порадня в пополудневих годинах також переводити психотехнічні і лікарські досліди.

— З приводу французького національного свята п. Мортіє, керманич Французького Консуляту у Львові буде приймати дня 14. липня ц. р. в год. 12. вполудне у бюрах консуляту.

— Відгуки Сокільського Здвигу. У звязку з учорашнім нашим звітом з пресової конференції у Соколі-Батьку спростовуємо, що це не п. Стебновський, касовий референт, а хто інший, підніс прикрий закид проти п. Кузьмича. При цій нагоді перепрошуємо п. Стебновського за перекручення у звіті його призвища через друкарську помилку. Звертають нам теж увагу на не зовсім точну передачу змісту з санітарного реферату д-ра Л. Максимонька, одначе ті невеличкі помилки — самі собою неістотні та до суті справи непричасні.

— 12 бурмістрів. У м-стві внутрішніх справ працюють над реформою столичного самоврядування. На основі тієї реформи Варшава дісталаб 12 дільницевих бурмістрів.

— Львівська хроніка. На вул. Зеленій пробив хтось ножем невідомого чоловіка. В грізному стані відставили його до шпиталю. — Арештували Йос. Криша без місця замешкання, при якому найшли 10 пакетів тютюну, 16 пакетів папіросок „Плоских" і 300 штук „Спортів". — В Єзуїтському городі придержали М. Гешега, який вирвав торбинки Сальомеї Кон і Себіи Мантнер. — Ад. Гольд, власник фірми „Електролюкс" при вул. Зіморовича повідомив поліцію, що Урш. Евіковська (Баторія 4) взяла з нього на сплати за 450 зол. ел. апарат, який продала за 25 зол. — На головному двірці вкрав злодій емеритові з Кулачковець (пов. Коломия) портфель із 350 зол. — Мих. Грайчарик (Вольтіха 11а) повідомив поліцію, що його 7-літній син Мирослав пропав іще 7. липня.

— Бійка гуцулів на коси. У Космачі в суперечці почали бійку за жінку Гринь Сисак і Ілько Степанюк. Сисак ударив Степанюка кінцем коси в лівий бік і оставив косу в тілі. Степанюк витягнув собі косу з тіла та пробив нею Сисакі двічі в живіт, так що тенеса вийшли на верха

Опісля Степанюк сів на коня та приїхав до дому. Та його стан безнадійний, бо легені виплили йому на верха. Сисак помер у шпиталі.

— **Довгий сон студента.** У Перемишлі до готелю „Польонія" спровадився молодий чоловік, який подав, що зветься Роман Білозор, студент медицини зі Львова. Коли після 24 годин студент не виходив, отворили двері й побачили, що він спить у ліжку. Не могли його пробудити, тому відставили до шпиталю та й тут не змогли лікарі пробудити його. Здогадуються, що студент зажив щось на сон, можливо, щоби покінчити з життям.

— **Вибили шиби.** Аг. „Всхуд" повідомляє, що в Журавицях біля Бучача українські націоналісти вибили шиби господарям: Осипові Антонюкові, Осипові Загородному та Костеві Загородному за це, що молоко продавали місцевим жидам, а не українській молочарні. Поліція веде слідство.

— **Бандитські напади.** На римо-кат. парохію з Молодичі (пов Ярослав) напало 4 озброєних бандитів. Священик Райсінґ счинив крик і вони втікли, відстрілюючись. Тіж самі напасники заграбили хліб у крамниці Вайнберга. Вони теж напали на гр.-кат. парохію в цьому селі, та застали там багато людей, тому втікли.

— **Самосуд над знахором.** В селі Устанішки товпа жінок мало не вбила 34-літнього Петра Лубка, який, не маючи поняття про лічення, подавався за лікаря. Внаслідок його недозволених практик сім осіб померло, а недавно одна селянка, Марія Садовська, втроїлася зелами, які дав їй Петро Лубка. Поліції вдалось вирвати пораненого й ледви живого „лікаря" з рук розлючених жінок.

—**Ще стрільна.** 14-літній Адам Бекенюк з с. Ворончина на Волині найшов за селом у рові гарматне стрільно, покликав молодшу сестру Евгенію й почав розбирати його. Стрільно вибухло й розірвало дітей на шматки.

— **Підпали й убивства.** Мешканець с. Синлив на Волині П. Воробей убив жінку сокирою і сам повісився.— Демяна Города з Комарова на Луччині окр. суд засудив на 6 літ вязниці за підпал В. Трофимчука, донька якого Ганна згоріла.

— **Арештували начальника вязниці.** У Варшаві арештували директора начальної вязниці Броніслава Голубка, який є вже на цьому становищі 17 літ. Недавно Голубко заавансував, його перенесли до м-ства справедливости. Колиж справдили вязничні книги, виявилися недостачі на 250.000 зол. Голубка арештували.

— **Ріжні вістки.** На трансиберійській залізниці перервала повінь шлях в околиці Ціцікару. — 7 членів „банди смерти", обвинувачених у заговорі на премієра Сеюкая й інших політ. діячів, присуджено на 1—2 роки тюрми. Ці замахи, як відомо, не виконано, бо заговір викрили. — В округах Ішікава й Фукуй у Японії від повіні згинуло 60 осіб, про дальших 60 немає вісток. — В копальнях золота в горах Алтаю найшли брилу золота, що важила 3.5 кг., у Казакстані, брилу, яка мала 3.2 кг. — В будинку університету у Фрибургу вибухла жахлива пожежа, що знищила частину будівлі з цінними збірками картин, бібліотекою та лябораторіями. — Середущу Німеччину навістила посуха, якої не памятають в цій околиці найстарші люди.

— **Посуха, спеки й бурі** — це сумні підсумки щогорічного літа. Над Францією та Парижем проходить тепер филя спеки. В Парижі температура була вчора на 35 ступнів у тіні. Вибухають численні пожежі внаслідок горяча. Горять ліси, а в горішній Сабавдії згоріло місточко Фіон. Повідомляють теж про численні соняшні пораження. В Меклембургії у Німеччині згорів деревостан на просторі 85 квадр. кільометрів. Про нову пожежу лісів повідомляють з околиць Треблішу. Пожежна сторожь ледви врятувала недалеко положені гути скла. З Токіо повідомляють, що спеку, яка панувала в околиці Фукуяка від довшого часу, перервав триголинний зливний дощ, спричинений гарматними вистрілами тяжкої артилерії. Над північною Литвою перейшла сильна буря з градом, якого вага доходила до сто грамів. На довгому просторі понищені засіви, овочеві дерева, а то й ліси.

— **За найліпшу протибольшевицьку повість.** Секретаріят паризької Академії Наук Моральних і Політичних розписав недавно конкурс на найліпшу протибольшевицьку повість. Визначена нагорода: 50.000 франків. Речинець надсилання рукописів продовжено до жовтня ц. р. Вислід буде оголошений з початком квітня 1935 р. Зацікавлення цим конкурсом у світі дуже велике.

— **Вистава опери „Мазепа" в Москві.** Тому 50 літ була перша вистава опери „Мазепа" Петра Чайковського в Москві і відтак там її не ставили. Царська цензура була дещо обтяла з опери, а зрештою Москва не рада була опері, якої тема за поемою Олександра Пушкина п. н. „Полтава" була із визвольної боротьби України за гетьмана Івана Мазепи проти Москви і царя Петра I. Тепер-же обновив виставу тої опери впорядчик Леонід Баратов, котрий каже що опера „Мазепа" відзначається красою, силою, щирістю та помітною комбінацією ліричного і трагічного схвилювання. Він виставив оперу у великім театрі в Москві з повною виставністю, дібравши артистів та гарні строї й декорації, так, як усе те малоб виглядати тому 225 літ. Публика заповнила театр ущерть і грімким оплескам не було краю. Найбільше припала до души публиці колискова пісня Мотрі. Але критики в большевицьких газетах у Москві не погодились ані з Баратовом, ані з публикою. Вони критикують режисера Баратова, що Мазепу, замісць войовником, зробив сентиментальним парубком, а Кочубея, замісць найбільше драматичною фігурою, як цього хотів Пушкин, а навіть Чайковський, зробив безрадним старцем...

— **Шпигун.** З Ліль повідомляють про арештування в околиці Вік військового аґента одної паризької фабрики самоходів, якогось Мілліса. Арештованого підозрівають, що він був у звязках з полк. Дімулсном та обвинувачують його в постачанні Німеччині і большовикам відомостей, що відносяться до оборони держави.

— **Летунка — черницею.** Одною з найславніших летунок у цілому світі є румунка Смаранда Бреску. Вона недавно встановила новий рекорд, скочивши з легкопадом з висоти 7.000 метрів. Усеж таки в кінці закинула вона свою летунську карієру і вступила до монастиря. По відбутті новіціяту задумує вона виїхати на далекий Схід і там присвятитись місіонарській справі та опікуватися недужими і прокаженими.

— **60.322 осіб** навернулося до католицької церкви в Злуч. Державах в році 1933. В порівнанні з попереднім роком число навернених збільшилося на 13.881 осіб.

З ДОРОГИ ЖИТТЯ.

Хоч сядь тай плач...

Говорив мені вчора один добрий друг, що має найкращу бороду у Львові, щоби я писав самі лірично-сентиментальні фейлетони, бо люди собі негодують, що нібито я їх зачіпаю. І пояснював мені, що, як зроблю натяк на людську слабість, всі емерити в касині жалуються, згадаю щось про неробство, деякі директори обурені, скажу слово про переможно розпихаючеся ліктями неуцтво, редактор „Перемоги" скаче під стелю, так якби таких уже більше не було на львівських бруках...

Хоч сядь тай плач!

Про щож писати? Хіба вишукувати ювилейні дати і писати про малих людей, що дослужилися великих платень...

— Не зачіпай нікого — кінчив поважно мій добрий друг.

— Яж нікого не зачіпаю. Самі люди мене зачіпають і не дають дороги пройти.

Здибаю вчора емеритованого радника Спірідона Баньку, задержує мене і питається:

— Що нового?

— Я не є від новинок, а зрештою не знаю, про що вам ходить.

— Та про погоду не будемо говорити; я хотів щось почути de politicis.

— Та я не є і ніколи не був від politicis.

Відійшов загніваний.

За хвилину стрічає мене на ринку давний ґімназійний професор, задержує і гробовим голосом оповідає про своє нещастя. Очевидно через жінку.

— Яку жінку? — питаюся. Таж я був на похороні вашої жінки ще в 1920 році.

— Е, та перша мені вмерла — пояснює мені добродушно класичний фільольоґ, опісля я вдруге оженився і та втікла від мене. А тепер я маю третю жінку.

— Отже в чому нещастя?

— А но ця і не вмирає і цілком не гадає від мене втікати...

— То повісьтеся!

Глянув на мене очима вовка і пішов загніваний.

І це називається, що я зачіпаю людей...

Тиберій Горобець.

✠ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ВАСИЛЬ СЕНИЦЯ.

Дня 2. липня ц. р. помер у Ладанцях, пов. Перемишляни, на удар серця управитель школи Василь Сениця, проживши 61 літ. 39 літ виконував він свої обовязки в нашім повіті як зразковий учитель. В 4 перших роках працював короткими етапами в Утіховичах, Тучнім, Кореличах, Дунаєві, Полюхові Вел.; іменований відтак управителем школи в Ладанцях, перебув на тім пості 35 літ.

Хто був бл. п. Василь Сениця, що він робив, про що думав, до чого прямував, — знає все перемишлянське населення. Звання своє любив над усе, а при цьому уважав, що піднесення освіти та добробуту українського населення — це два найважніші фактори в боротьбі за наші ідеали. Тож довгих 39 літ невпинної праці поза своїми фаховими обовязками віддав всеціло праці над розширенням „Просвіти", кружків „Рідної Школи", сокільських і лугових гнізд, кружків „Сільського Господаря" та кооператив. Ціла сітка читалень, кружків „Сільського Господаря", кооператив та інших установ — це у великій мірі його почин, бо не було повітової установи, в котрій би він не брав живої участи, на котрій би він не витискав знаку своєї індивідуальности.

Не опускав він загальних зборів, свят районових та повітових і своїм розважним, але запальним словом доводив до почину і творення щораз то нових національних цінностей. Село Ладанці, перед 35 роками закацапщене, темне, закутина дошками від світа забита, за час його праці відродилось, освідомилось і стало одним з найкращих у цілій Галичині. Каса Райфайзена, читальня „Просвіти", кружок „Рідної Школи", розвязане гніздо „Сокола", сільсько-господарська споживча кооператива і на склоні його життя здвигнена його енерґією й завзяттям величава і зразкова Районова Молочарня — ось овочі його витревалої праці в Ладанцях.

Всі повітові установи: Відділ Взаїмної Помочі Українського Учительства, Українбанк, філія „Просвіти", Розділыня Окружного Союзу Кооператив, філія „Сільського Господаря", Союз Кружків „Рідної Школи", „Український Союзний Базар" радо закликали його до проводу і співпраці, бо були певні, що під його вмілою, досвідченою кермою та при його співпраці вони будуть розвиватися. Оцінила його досвід і працю також краєва установа, Маслосоюз, що на своїх недавніх зборах вибрала його членом Надзірної Ради.

Бл. п. дир. Сениця був не лише супроти себе вимагаючий, він умів також і інших, все своє окруження, захопити до праці. Тож день 4. липня ц. р., день його похоронів, був днем жалоби для всього українського населення в повіті. Інтеліґенція і селянство з найдальших закутин повіту зійшлись і зїхались до Ладанець, щоби зложити поклін його тлінним останкам, щоб віддати останню прислугу заслуженому борцеві за кращу долю українського народу.

Земля йому пером!

Товариш.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Дописи.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Ревізії у Вербові. Дня 20. 6. ц. р. бережанська поліція перевела численні ревізії серед свідомих громадян і в кооперативі у селі Вербові шукаючи за нелегальними виданнями. Нічого не найшовши придержала була крамаря місцевої кооперативи, якого по списанні протоколу випустила на волю.

Вибиття шиб. Минулого тижня невідомі й досі невислідженi справці вибили шиби в „Українській Бесіді" у Бережанах.

Відгомін Зелених Свят. Перед Зеленими Святами ц. р. кілька дівчат з Бережан на прохання філії Т-ва Охорони Воєнних Могил у Бережанах оправляло на місцевому цвинтарі стрілецькі могили. В часі їхньої праці явився агент тайної поліції, який заборонив дальшу роботу коло гробів і присутні дівчата: Бабяківну Яр., Іванкевичівну Е., Метельську Олену, Миронівну Т. і Тилявську З. записав. Внаслідок цього справа та опинилася у старостві, яке дня 28. в. ц. р. пере-

слухало всіх вище згаданих. Крім них переслухало ще п. Загаєвичеву й Бабіївну М. за недозволену збірку. По переслуханні старосто покарало п. Бабяківну за те, що поправляла могили, вішала на цвинтарі вінці та „не- знаннє виражалася" до представника влади на 14 днів арешту, або 500 зол. гривни; п. Іванкевичівну Е. за оправлювання могил на 5 днів арешту або 50 зол. гривни. Засуджені кари не приняли і відкликались до суду.

Іспит зрілости. В днях від 22.—26. VI. п. р. відбувся в держ. гімназії у Бережанах іспит зрілости який зложили з відд. „А" (польського): 1) Крушельницький Ярослав, 2) Підлужна Марія, 3) Рисівна Єлисавета, 4) Семеген Іван. Репробовано при письм. іспиті двоє; з відд. „Б" (утраквістичного): 1) Бринецький Михайло, 2) Літинський Микола, 3) Масляк Омелян, 4) Пільковський Мирон, 5) Сухий Петро. Репробовано при устнім іспиті двох. В державній семинарії здали іспит українки: 1) Заворотюківна Зоня (екст.), 2) Нагірська Стефа, 3) Шараневичівна Хима. Репробовано при письм. іспиті одну українку.

Каппа.

—o—

СПОРТ.

ЗА ПРИДБАННЯ ВЛАСНИХ СПОРТОВИХ МАЙДАНІВ.

Від Ред.: На вагу і значіння власних спортових площ звертали ми в „Ділі" в останніх роках нераз увагу українського громадянства, зокрема компетентних спортових кругів. Тому, що у нас тої справи все ще не доцінюють і не розуміють, дозволюємо собі передрукувати на отсьому місці коротку статтю на цю все актуальну тему зі спортового органу-тижневика „Готові".

При розбудові нашого спортового життя, якого найважнішим завданням є защіпити у широких кругах громадянства зрозуміння змісту ідеї фізичного виховання, треба памятати, що розбудова цього життя мусить рівночасно відбуватися у двох напрямах: у ширину і глибину.

Під розбудовою в ширину розуміємо реалізацію популярного в усіх народів гасла „Спорт у маси", через закладання щораз-то нових організаційних клітин, пропаганду й уладжування змагань, натомість розбудова у глибінь повинна ті всі розсіяні по цілому краю клітини закріпити при помочі меткої і пляново́ї господарки.

Мусимо здавати собі з цього справу, що багато з наших товариств істнує без сильних економічних підвалин і при першій-ліпшій нагоді їхнє істнування може захитатись. Навіть тоді, коли спортове товариство придбає відповідне спортове приладдя, має сяк-так запевнені фінансові умовини, не зможе виконати своїх завдань у сто відсотках. Одинокою і найважнішою причиною цього є **брак власної спортової площі.** Під цю пору в деяких околицях краю мистецькі розгривки не можуть іти правильною ходою, бо показується, що на даній області **ніодно** українське спортове товариство не має власного майдану і здане на ласку-неласку чужих товариств. Рівночасно життя виказує, що багато таких товариств витрачує даремне енергію на улаждування більше ніж сумнівної вартости змагань, на щораз-то інші ефектовні однострої для дружини копаного мяча, потураючи забаганкам зманірованих копунів і т. д.

Справді, придбання власного майдану — нелегка річ. До цього треба приложити багато зусиль і працю свою розложити іноді на два-три роки. Проводи товариств вдоволяються дешевшими успіхами, зате ефектовнішими.

При тому треба памятати, що не мусимо зразу набувати площі на власність — хоч це повинно бути ціллю кожного товариства — але треба поробити всі старання, щоб можна було піднайняти поле чи левзду на довший час і тоді построїти собі спорт. майдан. Так само усіх зусиль треба доложити там, де можна дістати для товариства площу від громади. Тільки ті спортові товариства, які здобудуться на власний чи піднайманий спортовий майдан, зможуть вести свою діяльність по наміченому пляну й унезалежняться від усіх посторонніх, шкідливих впливів.

І тільки тоді товариства можуть рахувати на велике число членів, коли вони зможуть дати тим членам змогу всестороннього плекання спортів на власній спортовій площі. Не треба до цього додавати, що тільки в такім випадку можлива **послідовна організаційна праця внутрі товариства.** Незвичайно велику ролю для життєздатности поодиноких товариств має теж власна домівка, бо тоді закріпляється товариське життя спортовців, є змога переводити теоретичні курси з усяких ділянок спорту, реферати, зимова заправа і т. д.

Тому вважаємо, що ті товариства, які вийшли вже з першої організаційної стадії, повинні всю свою **увагу і зусилля скермувати в напрямі придбання чи арендування площ під власні спортові майдани та устроювання клюбових домівок.**

Висказані нами думки не легкі до переведення, але при інтенсивній праці спортових товариств і їхніх проводів — віримо — все є можливе до виконання. Спочиваючи у бездіяллі, не пробуючи власних сил та вічно нарікаючи на лихі обставини, нічим не причинимось до розвитку життя.

Всі організаційні клітини українського спортового руху нехай тямлять, що їхнім головним завданням є не осягнення поодиноких мистецтв, але **набуття власного спортового майдану і власної домівки.** Гасло „Спорт у маси" має охопити не тільки широкі простори краю, але мусить всякнути глибоко в український чорнозем.

Нові книжки й журнали.

ВЕЛИКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Зшиток ч. 6. Видання Івана Тиктора. Львів, 1934.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.
Нечинний з причини ферій.

Театр Ріжнородностей.
Нечинний з причини ферій.

Кіна.

АПОЛЬО: „Олімпіяда кохання" (Альберт Прежан).
АТЛЯНТИК: „Бару" (реж. Рекса Інгрема).
ВАНДА: „Чорний капітан" і „Під бичом ганьби".
КАСІНО: „Гніздо залюблених".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих ніжечок" (із Містенгет), Барту в Польщі.
МАРУСЕНЬКА: „Маскарада кохання", та ревія.
МІРАЖ: „Від жінки до жінки".
МУЗА: „Емма" та „Геть із тещею!"
ПАН: „Усміх щастя", „Дама-Кер".
ПАЛЯС: „Жінки волять брутальних" і Лет Адамовичів.
ПАСАЖ: „Тайна спальні" та ревія.
СВІТ: „Завойовники просторів", „Фліп і Флап як вломники".
СОНЦЕ: „Рим-експрес" і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Магараджа з Рампуру" з Борисом Карльофом та оперетка „Поштар з Тиролю".
ХИМЕРА: „Бунт у Шангаю" і Лет Адамовичів.
УТІХА: „Сховайте ваші смутки" та ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 12. липня 1934.

Відень (506,8) 20·00 Симф. концерт, **Братислава** (298,8) 12·30 Концерт, 19·10 Пісні для дітей, **Прага** (470,2) 14·10, 19·35 Спів, 20·05 Симф. концерт, **Париж** (1649) 10·15 Концерт, 20·00 „Вбивник" комедія Едм. Абу, 22·30 Танкова музика, **Білгород** (439,8) 13·10 Пісоньки, 18·30 Популярні мельодії в супр. гітари, **Берлін** (356,7) 21·15 Симф. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 17·45 Фортепян, **Ляйпціґ** (382,2) 15·10 Вок. концерт, **Мінхен** (405,4) 14·20 Солісти (спів, музика), **Будапешт** (549,5) 17·00 Фортепян, 21·00 Циг. музика, спів (Фекете), 22·20 Моцартівський концерт, **Міляно** (368,6) 11·30 Тріо, 20·45 „Марта" оп. Фльотова, **Рим** (420,8) 13·05 Легка музика, 17·10 Вок. інст. концерт.

Пятниця, 13. липня 1934.

Відень (506,8) 17·30 Солісти (музика, спів), 20·00 „Дер Апотекер Фрідль" нар. пєса Ернста, 22·15 Камер. музика, **Братислава** (298,8) 19·10 Твори на скрипку й арфу, 21·40 Моцартове дуо на два флети, **Прага** (470,2) 21·25 Сучасна скрипкова музика, **Париж** (1649) 20·45 „Дочка полку" оп. Доніцетія, **Білгород** (439,8) 18·30 Шубертові пісні, **Берлін** (356,7) 12·00, 20·45 Концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 21·15 Нім. камер. музика, **Штутгарт** (522,6) 15·15 Сонати (скрипка, фортепян), **Беромінстер** (539,6) 21·10 „Джаміле" оп. Бізета, **Будапешт** (549,5) 12·05, 12·20 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 17·10 Спів, 20·45 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13·05 Камер. музика.

Львівське радіо.

Четвер, 12. липня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, **10·00 Богослуження з Волоської церкви у Львові,** 12·10 Оп. фрагменти (гр. пл.), 13·05 Для дітей „Чого лісові душеньки плакали?", 13·20 Легка музика, 14·00 Збіжева біржа, театральний репертуар, 14·05 Господарські вістки, 16·00 Твори на саксофон і баньо (гр. пл.), 16·30 Концерт мандолінистів, 17·00 Почт програмова скринька, 17·15 Леґарові твори (орхестра), 18·00 Відч. „Молоко як пожива дитини", 18·15 Авд. „Д-р Бардаму складає рапорт Лізі Націй", 19·00 Всячина, 19·15 Концерт Ерівнового хору, 19·45 Музика з гр. пл., 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Туристика в господарському житті, 20·12 Легка музика, спів, 21·02 Співець литовських піль Вл. Сирокомля, 21·12 Концерт (музика, спів. Плятівна, сопран), 22·00 Відч. „Сексуальне виховання дітей", 22·15 Танкова музика з гр. пл.

Пятниця, 13. липня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 12·10 Концерт, 13·05 „Карнавал звірят" Сан Санса, „Горіхохрусталка" Чайковського (гр. пл.), 13·55 З ринку праці, 14·00 Збіжева біржа, театр. репертуар, 14·05 Господарські вістки, 16·00 Година легкої музики, пісоньки (Іго Сим), 17·00 Авд. для хорих, концерт 17·30 Мельорецитації, 17·45 Спів, 18·00 Репортаж про Ченстохову, 18·15 Славні артисти: Тіль, тенор (гр. пл.), 18·45 Про водні спорти, 19·00 Всячина, 19·15 Легка музика (орхестра), 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Почт. техн. скринька, 21·12, 21·10 Симф. концерт, 21·00 Поетичні хвилини (поезії Тад. Голендера), 22·00 Фейл. „Зелений Львів", 22·15 Кабарет із плят Юрія Тепи.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові в приватних оборотах 5·27¼ зол.

Німецькі марки 195·00—200·00, фр. франки 34·80—35·00, шв. франки 171·50—172·75, фунти стерлінґи 26·60—26·80, австр. шилінґи 98·00—100, чеські корони 21·60—22·00, рум. леви 37·50—39·00, ліри 45·50—46·50.

Золото: Доляри 8·91—8·93. Франки фр. 34·70—35·20 Дукати 82·20—83·00, Корони 36·50—37·20, Рублі 45·50—46·50.

Срібло: Корони 0·28, Фльорени 0·70, Рублі 1·20.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська	від до
Овес двірський незамоклий	13·25—13·75
Овес двірський	12·25—12·75
Овес збірний	11·75—12·25
Вика чорна	12·00—12·50
Вика сіра	11·00—11·50
Гречка на мливо	17·50—18·50
Крупи гречані	35·50—36·50
Мак синій	40·00—45·00
Мак сивий	35·00—40·00
Висівки пшеничні	8·25— 8·50

Ціни парітас Львів	від до
Овес двірський незамоклий	15·25—15·75
Овес двірський	14·25—14·75
Овес збірний	13·75—14·25
Висівки житні	7·00— 7·25
Висівки ячмінні	8·50— 9·00
Крупи ячмінні	23·00—24·00
Крупи ячмінні	43·00—46·00
Пенцак ч. 10.	22·00—23·00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 11. липня ц. р. кооператива платив за:

1 к. десер. масло	1·90 зол.
1 л. молока	0·13 „
1 л. сметани	0·55 „
1 к. яєць	2·35 „

Тенденція на масло і яйця вдержана, на молоко і сметану слаба.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

Просимо Хв. Виділи Філій Т-ва „Просвіта" в краю зібрані оголошення до календаря Т-ва „Просвіта" на 1935 р. вислати на 1. серпня п. р., до нашого обіжника ч. II-3191/34. Канцелярія Т-ва „Просвіта" у Львові.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

САВОЛЬ, суха фарба в порошку в ріжних красках, треваліша ніж найліпший лякер! Розводиться у літній воді згідно з приписом, поданим до кожної пушки. Спробуйте та ще й іншим порадьте! — Знаменито надається до фарбування і консервації віконних рам, дверей, вуликів, ганків, сходів, заліза, бляхи і т. п. Дуже трівка і відпорна проти вогкости, горячі і морозів! Висилається тільки за готівку. Пушка 1 кг. по 3 зол. — Кооп. „Рій" Львів, Бляхарська 20. 33

ДО ВИНАЙМУ гарна, сонячна кімната для 1 або 2 осіб. Генінґа 34/I. 41 1—1

АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 3·50 зол.

ЗА БЕЗЦІН

товари літні, шовкові і вовняні — у

Галицькім Магазині Новостей Галицька ч. 15.

Для прикладу кілька цін:

Перкаль	0·55	Вовна „шкоцька"	1·65	Сирий шовк	1·20
Вокаліна	0·60	Вовна мішкова	1·75	Поплеїна на сорочки	1·35
Крепон	0·80	Вовна на мундурки	1·80	Всип рожев. 90 шир.	0·96
Панама	0·90	Вовна Букле 130 шир.	4·50	Полотно на прост. 140 шир.	[illegible]
Шовк до прання	1·—	Вовна на плащі	6·—	Атлас пост.	1·76
Епонж	1·—	Суконко жін.	3·—	Пошевки мереж.	2·—
Шантунг-Пріма	1·50	Шевіоти 150 шир.	2·30	Простирала з кант.	2·—
Птіт-рен	1·50	Полотно 80 шир.	0·55	Обрусове	2·96
Птіт-рен Пріма	2·65	Мадаполям 80 шир.	0·85	Капи	3·—
Рипс шовк.	1·30	Шифон 80 шир.	0·90	Ручники вафл.	0·30
Маркізета швайц.	1·80	Сирівка	0·55	Ручники купел.	0·50
Креп-Сатен	1·70	Перкаліна колір.	0·65	Стирки корчин	0·40
Креп-Монґоль в дес.	2·80	Димка на підшт.	0·65	Серветки	0·25
Креп-Марокен	3·30	Зефір сирий	0·55	Хустинки муж. і жін.	0·11
Креп-Жоржет	2·50	Зефір Пріма	0·80		

При закупі товару даром білети до кін ПАЛЯС, АПОЛЬО й АТЛЯНТІК. Замовлення з провінції полагоджуємо відворотною почтою.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10